

МОГУЋНОСТИ ЋАЧКЕ ТЕЛЕВИЗИЈЕ У УСЛОВИМА КОМБИНОВАНОГ МОДЕЛА НАСТАВЕ

Почетком школске 2020/21. године, наша школа се определила за комбиновани модел наставе, који је и у претходној школској години био примењиван у условима пандемије COVID19.

Искуство из претходног периода од марта до јуна нам је говорило да подела одељења на две групе и наизменични долазак ученика тих група у школу на непосредну наставу има своје оправдање у епидемиолошкој заштити али и да се неповољно одражава на резултате учења односно постигнућа ученика.

Ученици су до појаве епидемије, навикнути да долазе свакодневно у школу и да програмске садржаје савладавају уз наставнике и остале ученике свог одељења у школском окружењу . Било је јасно да ће скраћени часови и дани када наставу прате на даљину користећи ТВ часове и школску платформу, за добар део ученика а нарочито за оне са слабијим афинитетима и радним навикама, довести до значајно слабијих резултата.

Тада се од стране директора школе Владе Вучинића јавила иницијатива да се организују преноси часова из одељења, те да се на тај начин омогући свим ученицима истог одељења да истовремено прате часове, група која је у школи непосредно а група која је тада код куће путем директног преноса. На овај начин би сви ученици били заједно и могли да чују предавање, задатке, упутства, препоруке и остало што наставник на часу излаже, коментаре и питања својих другова али и да сами могу да поставе питање и на тај начин узму непосредно учешће у настави. Донета је одлука да се дефинише концепт рада и сви потребни кораци да би преноси часова заживели, као и да се изврше експериментални преноси. Овај посао су обавили чланови будуће редакције ђачке телевизије, наставник технике технологије Саша Шипка и школски администратор Бојан Маријановић, којима се придружио касније и наставник информатике Бојан Сарић.

Како би се кренуло са оваквим обликом реализације наставе, било је потребно да се претходно одговори на следећа питања:

1. - Да ли је могуће изводити наставу уз директан пренос тако да се не угрожавају одредбе закона о заштити података о личности?
2. - Да ли постоје техничке могућности, одговарајућа интернет конекција, потребна техничка средства?
3. - Који сервис/софтвер одабрати како би био најпрактичнији за коришћење?

Закључено је да је најбоље да одељенске старешине проследе родитељима детаљне информације о намери школе да организује преносе часова и под каквим условима и ограничењима, те да се родитељи изјасне да ли су сагласни да њихово дете користи такав вид праћења наставе али и прихвате да ће се можда у неком тренутку наћи испред камере и да ће се у неком тренутку чути његов глас. Усвојено је да ће преноси бити без тона или без тона и слике, када се на часу обављало испитивање и оцењивање. Више од 95% родитеља се изјаснило за пренос часова уживо и многи су са нестрпљењем чекали да преноси крену.

Како су све школске учионице опремљене рачунарима и имају интернет конекцију недостајале су камере. Чланови редакције су пробали неколико ВЕБ камера и закључили да једна од њиху већој мери задовољавају својим техничким карактеристикама и ценом, те су набављене четири истоветне камере и оне су инсталиране у кабинету за технику и технологију, кабинету за информатику и учионицама бр 2 и 3 у приземљу. Камере су постављене на стативе за микрофоне који се користе за школске приредбе, на малом удаљењу од катедре. Будући да су ове камере без зума, кадар се могао формирати искључиво приближавањем или удаљавањем камере од табле. Основна позиција је била таква да кадар покрива таблу али је наставник према потреби часа многоа да коригује положај камере, осим да камеру усмери ка ученицима.

У то време неколицина наставника је користила Гугл учионицу (GoogleClassroom) али остали нису имали искуства па се експериментисало и разматрао софтвер Teams, Skype, Viber и још неки сервис који би се могли користити за директне преносе. На крају је закључено да је најрационалније да се преноси одвијају путем YouTube стрима, преко Гугл налога који је креиран за свако одељење. Избор је пао на овај сервис јер је за разлику од многих других није ограничавао трајање сесије а усвојени модел је подразумевао да наставник који држи први час, дође у учионицу раније, 10-15 минута пре почетка наставе, покрене стриминг, преузме копију линка којим му се може приступити и пошаље је на електронске адресе ученика групе која није тог дана у школи. На тај начин, пренос је почињао са почетком првог часа а прекидао се са завршетком последњег часа.

Наставници који су држали часове између првог и последњег нису имали никакве обавезе око самог преноса осим да провере да ли је пренос активан и да одговоре на питања која би им ученици путем чета поставили.

Наставник који је држао последњи час имао је обавезу да прекине пренос и снимак који Гугл направи, пребаци из категорије Public у категорију Private, чиме се онемогуђује накнадни приступ и преглед садржаја неовлашћеним лицима.

Експериментални преноси у одељењу 8₃ су показали да систем функционише, па није било препреке да се у тријне недеље школске 2020/21. године, почне са сталним директним преносима у одељењима: 5₂, 6₂, 6₃, 7₁, 7₃, 8₃, 8₄.

Да би то било могуће организована је обука наставника коју су online извели наставници информатике Душица Чича и Бојан Сарић а наставници технике и технологије Весна Поповић и Саша Шипка су током наредних десетак дана пружали подршку приликом започињања и завршетка преноса.

На рачунарима који су се користили за пренос на десктопу је био списак свих електронских адреса ученика као и детаљно упутство за реализацију преноса.

Пренос часова није много модификовао уобичајени ток часа, осим што је наставник морао повести рачуна да се нађе у кадру камере и да пар пута у току часа погледа да ли је неко од ученика који прате пренос поставио неко питање. И када наставник није био у кадру у преносу се добро чуло шта се догађа у учионици.

Праћење преноса из одељења је било омогућено свим ученицима који су то желели али није било обавезно. Интересовање ученика је у почетку било велико, а касније варијало. Усталило се обично 2-4 ученика по одељењу који су редовно пратили преносе. У неким одељењима као што је то било у одељењу Б₂, број ученика који су пратили преносе је био значајно већи а родитељи су одмах обавештавали уколико пренос није кренуо на време или је из неких разлога прекинут.

Идеја са директним преносом часова је требала да помогне ученицима да не буду одвојени од догађања у свом одељењу када наставу прате од куће. Међутим како је праћење било необавезно разни други садржаји и ваншколске активности су многе ученике удаљавали од праћења ових преноса, па се догађало понекад да пренос функционише али да нема ни једног гледаоца. Стога, закључак је да је ово била веома корисна иновација али да за непосредну редовну наставу нема алтернативе.

Када су преноси заживели, активност школске телевизије се проширује и тада је успостављена посебна страна на школском сајту која је посвећена „ТВ Новак“ и на којој су представљени видео снимци ученика школе који су тематски веома шаролики.

Овај сегмент рада телевизије нарочито добија на значају када се прешло на online наставу и када су ученици добили шансу да кроз видео прилоге представе своје идеје, испричају неку занимљивост, прикажу неко своје интересовање, отпевају, одсвирају или изрецитују нешто што су научили. Тиме се у ситуацији када ученици нису долазили у школу, појачавала припадност школи и развијао колективни дух пошто су ученици били окупљени око школског сајта где су путем школске телевизије могли да прате нове видео прилоге али и да учествују у креирању садржаја.

Девета смотра кућних љубимаца је реализована online преко видео прилога који су били временски ограничени на 5 минута у којима су ученици представили своје љубимце.

Велики изазов школска телевизија је имала када је требало прославити дан школе а класична школска приредба није могла да се реализује јер би била у супротности са епидемиолошким ограничењима. Прикупљени су видео материјали са наступима ученика и све то измонтирано у успешну виртуелну приредбу која је била постављена на школски сајт. Овај захтеван и обиман посао обавили су учитељица Александра Ераковић и наставник Бојан Сарић.

Два значајна догађаја у овој години, прослава школске славе и парастос Старини Новаку у цркви Светог Марка, директно су преношени путем школске телевизије. Ове преносе реализовали су наставници Саша Шипка и Весна Поповић и школски администратор Бојан Маријановић. Ученици и остали заинтересовани су могли да прате пренос користећи линк који је био постављен на сајту.

Ђачка телевизија се показала као веома моћно савремено средство које је у условима пандемије помогло у савладавању наставе, зближавало ученике и помогло да се код њих очува осећање припадности школи и одељењу, мотивисало на рад и креативност.

Саша Шипка
наставник ТТ и ИР

Сијаринска Бања, 28.08.2021.